

ประชุมรับฟังความคิดเห็น

ร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 89/2

แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

วันที่ 14 - 15 พฤษภาคม 2562

เวลา 09.30 - 16.30 น.

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

สำนักส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร

และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด

จัดโดย
กรมส่งเสริมสหกรณ์

หลักการในการกำกับดูแลตามมาตรา 89/2

เพื่อยกระดับการกำกับดูแลสร้างความมั่นคงให้ระบบสหกรณ์เติบโตได้อย่างยั่งยืน

กฎกระทรวง ตามมาตรา 89/2 แห่ง พ.ร.บ.สหกรณ์ (ฉบับที่ 3)

1. กำหนดขนาดสหกรณ์

3. กำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการดำเนินการ
และคณะอนุกรรมการ

5. การรับฝากเงิน การก่อหนี้ การสร้างภาระผูกพัน
การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน

7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

9. ธรรมาภิบาล

11. การจัดทำบัญชี การจัดทำและเปิดเผยงบการเงิน

13. การกำหนดอัตราเงินปันผล

2. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นๆ
ของกรรมการและผู้จัดการ

4. การให้กู้และการให้สินเชื่อ

6. การดำรงเงินกองทุน

8. การฝากเงินและการลงทุน

10. การจัดชั้นและกันเงินสำรอง

12. การจัดเก็บและรายงานข้อมูล

(1) กำหนดขนาดของสหกรณ์

การกำกับดูแลตามขนาดและความเสี่ยงของสหกรณ์

	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
หลักเกณฑ์	มีสินทรัพย์น้อยกว่า 5,000 ลบ.	มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 5,000 ลบ.	ชุมนุมสหกรณ์เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
วัตถุประสงค์	เพื่อให้สหกรณ์มีการ บริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับขนาดและความซับซ้อนของสหกรณ์ อีกทั้งไม่ให้เป็นการกำกับสหกรณ์ขนาดเล็กมากเกินไป		
การดำเนินการ	- ให้สหกรณ์ขนาดใหญ่จดแจ้งต่อ นทส. ภายใน 30 วันนับจากที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ - นทส. ประกาศรายชื่อสหกรณ์ขนาดใหญ่ ภายใน 30 วันนับแต่วันรับจดแจ้ง		
บทเฉพาะกาล	ให้ นทส. ประกาศรายชื่อสหกรณ์ขนาดใหญ่ ภายใน 90 วันนับแต่กฎกระทรวงนี้มีผลบังคับ		

(2) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ และผู้จัดการ

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
วัตถุประสงค์ของเกณฑ์ : เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาเป็นผู้บริหารสหกรณ์			
องค์ประกอบ คณะกรรมการ	ต้องมีกรรมการ อย่างน้อย 1 คน ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงิน การบริหารจัดการหรือการบัญชี	ต้องมีกรรมการ อย่างน้อย 3 คน ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงิน การบริหารจัดการหรือการบัญชี	
ให้พิจารณาเลือกตั้งจาก ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาโดยตรงหรือเป็นผู้ผ่านการอบรม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้			
<ul style="list-style-type: none"> • ให้ คพช. กำหนดหลักสูตร อบรมให้ความรู้ด้านการเงิน บริหารจัดการ หรือการบัญชี • ให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง นำหลักสูตรที่ คพช. กำหนดโดยความเห็นชอบจาก คพช. • ให้ หน่วยงานที่ฝึกอบรมมอบหลักฐานการผ่านหลักสูตร แก่ผู้ผ่านการอบรม • และให้หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม ส่งรายชื่อผู้ผ่านการฝึกอบรมให้ นทส. ภายใน 30 วันนับแต่วันสิ้นสุดอบรม			

(2) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ และผู้จัดการ (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
ลักษณะต้องห้าม : เพื่อให้ได้บุคคลที่มีจริยธรรมที่ดีมาเป็นผู้บริหารสหกรณ์			
ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ	ให้ปฏิบัติตามเกณฑ์ปัจจุบัน	<p>- กำหนดลักษณะต้องห้ามเพิ่มเติมจากมาตรา 52 ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • เคยถูก ฐปท. ก.ล.ต. คปภ. หรือผู้กำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินใด ถอดถอน กล่าวโทษ ร้องทุกข์ หรือกำลังถูกดำเนินคดีฐานฉ้อโกง/ทุจริต • มีหรือเคยมีส่วนร่วมในการประกอบธุรกิจหรือการดำเนินกิจการใด ๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือที่มีลักษณะเป็นการหลอกลวงผู้อื่นหรือฉ้อโกงประชาชน • เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย • <u>มีปัญหาในการชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยกับสหกรณ์หรือผู้ให้บริการทางการเงิน หรือถูกจัดชั้นเป็นลูกหนี้ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ชั้นสงสัย ชั้นสงสัยจะสูญ หรือชั้นสูญ</u> ในระยะเวลา 2 ปีย้อนหลัง นับตั้งแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือวันที่ทำสัญญาจ้างเป็นผู้จัดการ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย • กรรมการสหกรณ์หรือผู้จัดการสหกรณ์หรือที่ปรึกษาสหกรณ์อื่น แต่มิให้รวมถึงการเป็นกรรมการชุมนุมสหกรณ์ <p>- แนวทางการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม</p> <ul style="list-style-type: none"> • ให้กรรมการ/ผู้จัดการ รับรองตนเองว่าไม่มีลักษณะต้องห้าม • ให้สหกรณ์ตรวจสอบคุณสมบัติ 	

(3) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการและคณะอนุกรรมการของสหกรณ์

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
อำนาจหน้าที่คณะกรรมการ : เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์			
อำนาจหน้าที่	ให้ปฏิบัติตามเกณฑ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดเพิ่มเติมจากมาตรา 51 และมาตรา 51/1 ดังนี้ กำหนดกลยุทธ์ในภาพรวม จัดทำร่างนโยบายการดำเนินงาน ร่างนโยบายการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำเสนอและขออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ติดตามและกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการดำเนินการและรายงานข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมายและนโยบายที่กำหนด จัดทำบทบัญญัติด้านจริยธรรมของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษาสหกรณ์และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จัดทำระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการที่มีประสิทธิภาพ 	
คณะกรรมการ		<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการเงินกู้เป็นอย่างน้อย คณะกรรมการอื่นพิจารณาตามความเหมาะสม คณะอนุกรรมการบริหารลงทุน (กรณีลงทุนตาม ม.62 มากกว่า 20% ของทุนเรือนหุ้นรวมทุนสำรองหรือมากกว่า 1,000 ลบ.) 	
คณะอนุกรรมการ	ให้ปฏิบัติตามเกณฑ์ปัจจุบัน	กำหนดให้มี (1) คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง และ (2) คณะอนุกรรมการตรวจสอบ	

(4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
-----------	----------	----------	--------

เกณฑ์เงินให้กู้ยืม : เพื่อให้คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม

เงินให้เงินกู้ แก่สมาชิก	<ol style="list-style-type: none"> <u>จำนวนวง</u> ประเภท เงินกู้ อุดเงิน 12 วงด สามัญ 150 วงด พิเศษ 360 วงด <u>การผ่อนชำระหนี้</u> <ul style="list-style-type: none"> ไม่เกิน 75 ปี ทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกัน <u>เว้นแต่เมื่อรวมภาระหนี้ทุกสัญญาแล้วไม่เกินค่าหุ้นและเงินฝากของผู้กู้ที่มีอยู่กับสหกรณ์</u> กรณีที่มีการทำสัญญาเงินกู้ใหม่สำหรับเงินกู้เดิมหรือที่มีการรวมสัญญา จะต้องชำระหนี้เดิมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 วงด <u>หลักประกันเงินกู้</u> <ul style="list-style-type: none"> เงินกู้สามัญ ใช้บุคคล หลักทรัพย์หรือบุคคลร่วมกับหลักทรัพย์ เงินกู้พิเศษ ใช้สังหาริมทรัพย์ใช้ราคาประเมินโดยผู้ประเมินอิสระหรือราคาประเมินของทางราชการ <p><u>การพิจารณาให้เงินกู้แก่สมาชิก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> คำนึงถึง สัดส่วนหนี้สินรายเดือนต่อรายได้ไม่เกินร้อยละ 70 (ตลอดอายุสัญญา) ลูกหนี้ต้องไม่รวมเงินฉาบปกิจสงเคราะห์หรือเงินประกันชีวิต และให้คำนึงถึงรายได้ที่ลดลงในช่วงอายุหลังเกษียณด้วย การกู้เงินตั้งแต่ หนึ่งล้านบาทขึ้นไป ให้สมาชิกส่งข้อมูลเครดิตจาก บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (NCB.) เงื่อนไขอื่นๆ เช่น ความสามารถในการชำระหนี้และภาระหนี้ของผู้ค้ำประกันควบคู่กันไปด้วย 	-
-----------------------------	--	---

(4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
	<p>4. การให้เงินกู้ของชุมนุมสหกรณ์และการให้เงินกู้ระหว่างสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระยะเวลาชำระคืน ต้องไม่เกิน 60 งวด • คุณสมบัติสหกรณ์ผู้ขอกู้ ต้องมีความมั่นคงทางการเงินและมีความสามารถในการชำระหนี้ • หลักประกันเงินกู้ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้ใช้ราคาประเมินจากผู้ประเมินอิสระ ที่ได้รับอนุญาตจาก กสท. หรือราคาประเมินของทางราชการ <p>5. การรับชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่นแทนจำนวนเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> • ต้องขายทรัพย์สินที่ได้รับจากการชำระหนี้ให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี (หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ต้องตั้งค่าเพื่อค้อยค่าตามกฎหมายว่าด้วยการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง)		-

(4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
-----------	----------	----------	--------

การสอบทานธุรกรรมด้านการให้กู้และการให้สินเชื่อ : เพื่อเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

การสอบทาน
ธุรกรรมด้าน
สินเชื่อ

- **ให้สอบทานกระบวนการปฏิบัติงานสินเชื่อ** ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการและเป็นไปตามแนวทางขั้นต่ำ
  - การพิจารณาสินเชื่อ การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระคืนหนี้ การประเมินราคาหลักประกัน
  - การอนุมัติวงเงินสินเชื่อ ความถูกต้องครบถ้วนของนิติกรรม
  - ภายหลังจากการอนุมัติสินเชื่อ การเบิกใช้วงเงิน การติดตามการใช้เงินให้ตรงตามวัตถุประสงค์ การทบทวนวงเงิน การจัดชั้นลูกหนี้และกันสำรอง การดำเนินการกับลูกหนี้ที่มีปัญหา
- ผู้ทำการสอบทาน**ต้องเป็นอิสระ**จากกระบวนการสินเชื่อ
- กำหนด**อัตราการสอบทาน**ดังนี้
  - ลูกหนี้ที่เป็นสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ (อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีบัญชี) **ปริมาณไม่ต่ำกว่า 50%** ของยอดคงค้างลูกหนี้ โดยครอบคลุมลูกหนี้รายใหญ่ 10 รายแรกและรายใหม่ที่ย้อนหลังใน 1 ปี
  - ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิก/สหกรณ์สมาชิก **10%** ของยอดคงค้างลูกหนี้ทั้งนี้ไม่เกิน 500 ราย โดยครอบคลุมลูกหนี้รายใหญ่ 100 รายแรก
- จัดทำ**แผนงานการสอบทานประจำปี** และเสนอให้คณะกรรมการดำเนินการให้ความเห็นชอบ**ภายใน 60 วันนับจากวันสิ้นปีบัญชี**
- จัดทำรายงานการสอบทานลูกหนี้ตาม**แบบรายงานที่ นทส. กำหนด**
- เตรียมการ**พัฒนาระบบสารสนเทศและการบัญชี**เพื่อรองรับการสมัครเข้าเป็นสมาชิก บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (NCB.)

(4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
บทเฉพาะกาล : เพื่อบรรเทาผลกระทบและให้สหกรณ์มีระยะเวลาปรับตัว			
บทเฉพาะกาล	<p>1. กระบวนการสอบทานธุรกรรมสินเชื่อของสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • สหกรณ์ขนาดใหญ่ : ผ่อนปรนให้ดำเนินการสอบทานธุรกรรมในปีแรก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของลูกหนี้คงค้างแต่ไม่เกิน 100 ราย ครอบคลุมลูกหนี้รายใหญ่ 50 รายแรกและต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม กฎกระทรวงนี้ภายใน 2 ปี • สหกรณ์ขนาดเล็ก : ผ่อนปรนให้ดำเนินการสอบทานธุรกรรมในปีแรก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ของลูกหนี้คงค้างแต่ไม่เกิน 100 ราย ครอบคลุมลูกหนี้รายใหญ่ 50 รายแรกและต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม กฎกระทรวงนี้ภายใน 4 ปี		-

(4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
บทเฉพาะกาล : เพื่อบรรเทาผลกระทบและให้สหกรณ์มีระยะเวลาปรับตัว			
บทเฉพาะกาล	<p>2. การให้เงินกู้และการให้สินเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ปรับลดวงวดลงเมื่อมีการทำสัญญาใหม่เพื่อรวมหนี้<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวน 301 วงวดขึ้นไป จัดทำแผนปรับลดวงวดภายใน 10 ปี 2. จำนวน 241 – 300 วงวด จัดทำแผนปรับลดวงวดภายใน 8 ปี 3. จำนวน 181 – 240 วงวด จัดทำแผนปรับลดวงวดภายใน 5 ปี 4. จำนวน 151 – 180 วงวด จัดทำแผนปรับลดวงวดภายใน 3 ปี • หากลูกหนี้มี สัดส่วนหนี้สินรายเดือนต่อรายได้ต่อเดือน เกินร้อยละ 70 ให้สมาชิกรายนั้น กู้ยืมเงินได้ไม่เกินวงเงินเดิม เมื่อมีการทำสัญญาใหม่ในแต่ละครั้ง จนเข้าสู่เกณฑ์ตามกฎกระทรวงนี้ ให้เตรียมการ พัฒนาระบบสารสนเทศและการบัญชี เพื่อรองรับการสมัครเข้าเป็นสมาชิก บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (NCB.)		-

(5) การรับฝากเงิน การก่อหนี้ การสร้างภาระผูกพัน การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
วัตถุประสงค์: เพื่อป้องกันการกระจุกตัวของแหล่งเงินทุนหรือจากเจ้าหนี้รายใหญ่			
การรับฝากเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนด อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากทุกประเภท ได้ไม่เกินอัตราเฉลี่ยเงินฝากประจำ 12 เดือนของ 5 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่บวกร้อยละ 3 และเป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนด - การเปิดบัญชี เพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินฝาก สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ จะต้องทำการรู้จักผู้ฝากเงิน ตามที่สำนักงาน ปปง. กำหนด (KYC)		
การกู้ยืมเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - กู้เงินได้เฉพาะ จากสหกรณ์ สหกรณ์ต่างประเภท ชุมชนสหกรณ์ ชุมชนสหกรณ์ต่างประเภท สถาบันการเงิน กองทุนพัฒนาสหกรณ์และกองทุนอื่นตามที่ นทส. ประกาศกำหนด - ห้ามมิให้ออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์หรือประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม		

(5) การรับฝากเงิน การก่อหนี้ การสร้างภาระผูกพัน การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
เพดานการรับฝากเงินและการกู้ยืมเงิน	<ul style="list-style-type: none"> รับฝากเงินและกู้ยืมเงินจากสหกรณ์และสหกรณ์ประเภทอื่น รวมกันแล้วแต่ละราย ต้องไม่เกิน ร้อยละ 25 ของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์ผู้รับฝากเงินหรือกู้ยืมเงิน รับฝากเงินและกู้ยืมเงินจากชุมนุมสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ประเภทอื่น รวมกันแล้วแต่ละราย ต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์ผู้รับฝากเงินหรือกู้ยืมเงิน สต. ก่อภาระผูกพันได้ไม่เกิน 1.5 เท่าของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์ สด. ก่อภาระผูกพันได้ไม่เกิน 5 เท่าของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์ <u>เว้นแต่สหกรณ์ที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ไม่เกิน 3 ปี หรือสหกรณ์ที่นายทะเบียนสั่งให้ทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานก่อกหนี้ภาระผูกพันได้ตามที่ นทส. ให้ความเห็นชอบ</u>		
บทเฉพาะกาล	<ul style="list-style-type: none"> สหกรณ์ที่มีภาระผูกพันเกินกว่าที่กฎกระทรวงกำหนดให้จัดทำแผน โดยแผนดังกล่าวต้อง<u>ปรับลดภาระผูกพันลงปีละไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของวงเงินที่เกิน</u> ทั้งนี้ สหกรณ์ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ภายใน 5 ปีทางบัญชี		

(6) การดำรงเงินกองทุน

ชุมนุม

เกณฑ์การดำรงเงินกองทุน : เพื่อควบคุมดูแลปริมาณการทำธุรกรรมให้เหมาะสมกับทุนที่มี / ไม่ให้ชุมนุมสหกรณ์ก่อนนี้เกินความสามารถ

เงินกองทุน หมายความว่า เงินทุนที่มาจากทุนภายในของชุมนุมสหกรณ์ มีความมั่นคงสูง และมีเพียงพอรองรับความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจและสามารถใช้รองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต และเหมาะสมกับปริมาณการทำธุรกรรม

หลักเกณฑ์

ใช้เกณฑ์ดำรง (อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์) มากกว่าหรือเท่ากับ 15 %

วิธีคำนวณ อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์

เงินกองทุน x 100   มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 15

สินทรัพย์

- เงินกองทุนของชุมนุมสหกรณ์ ประกอบด้วย (ร้อยละ 80 ของทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว) + ทุนสำรอง
- ส่วนของทุน : 80% ของทุนเรือนหุ้น รวมทุนสำรอง **หักผลขาดทุนระหว่างงวดบัญชีและขาดทุนสะสม**
- สินทรัพย์ : **ทุกรายการ ใช้มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่รายงาน หักเงินสำรองที่ได้กั้นไว้**

(7) การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

หลักเกณฑ์	สหกรณ์	ชุมนุม
-----------	--------	--------

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง : เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอกับการทำธุรกรรมทางการเงิน

**สินทรัพย์
สภาพคล่อง
ที่สามารถดำรง**

- สินทรัพย์ที่ดำรง**ต้องปราศจากภาระผูกพัน**ประกอบไปด้วย 11 ประเภท
- (1) เงินสด
  - (2) เงินฝากธนาคาร
  - (3) เงินฝากชุมนุมสหกรณ์ หรือตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยชุมนุมสหกรณ์ ซึ่งมีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินหนึ่งปี
  - (4) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
  - (5) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ค้ำประกันเฉพาะต้นเงินหรือรวมทั้งดอกเบี่ย
  - (6) บัตรเงินฝากที่ออกโดยธนาคารซึ่งมีระยะเวลาการฝากไม่เกิน 1 ปี
  - (7) ตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งมีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงินไม่เกิน 1 ปี ที่ธนาคารรับรอง สลากหลังหรือรับอาวัล ทั้งนี้ โดยไม่มีข้อกำหนดจำกัดความรับผิดชอบของธนาคาร
  - (8) ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งมีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงินไม่เกิน 1 ปี และได้รับการคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝาก
  - (9) หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามรายชื่อที่นายทะเบียนประกาศกำหนด
  - (10) หน่วยลงทุนในกองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ลงทุนในสินทรัพย์ตาม(4)และ(5) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ซึ่งปราศจากภาระผูกพัน
  - (11) สินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

- สินทรัพย์สภาพคล่องที่ชุมนุมสหกรณ์ต้องดำรงตามข้อ 5 **ต้องเป็นสินทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน** ประกอบด้วย
- (1) เงินสด
  - (2) เงินฝากธนาคาร
  - (3) สินทรัพย์ตามข้อ 4 (4) (5) (6) (7) (8) (9) และ (10)
  - (4) สินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(7) การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (ต่อ)

หลักเกณฑ์	สหกรณ์	ชุมนุม
อัตรา การดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่อง	• ให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือน อัตราร้อยละ 3% ของ <u>เงินรับฝากทั้งหมด</u>	• ให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือน อัตราร้อยละ 6% ของ <u>เงินรับฝากทั้งหมด</u>
	• ภายใน 3 ปี ต้องดำรง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของ ยอดเงินรับฝากทุกประเภท	• ภายใน 3 ปี ต้องดำรง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของ ยอดเงินรับฝากทุกประเภท

(8) การฝากเงินและการลงทุน

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
เกณฑ์เงินลงทุน : เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนที่อาจกระทบต่อฐานะของสหกรณ์			
การฝากเงินและ การลงทุน	มาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม		
	ฝากหรือลงทุนตามมาตรา 62 (7) ได้ไม่เกิน 80% ของทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง	ฝากหรือลงทุนตามมาตรา 62 (7) ได้ไม่เกินทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง	
	<ul style="list-style-type: none"> กรณีลงทุนเกินก่อนกฎกระทรวงนี้บังคับใช้ให้ฝากหรือลงทุนในสินทรัพย์ดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าจะครบกำหนดตามสัญญาการลงทุนแต่ละสัญญาและห้ามมิให้มีการลงทุนเพิ่มเติม		

(9) ธรรมเนียมปฏิบัติ

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
เกณฑ์กำกับดูแลธรรมเนียมปฏิบัติ : เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์เป็นไปตามหลักการธรรมเนียมปฏิบัติที่ดี			
การเปิดเผยข้อมูล ต่อที่ประชุมใหญ่	<p>ให้สหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • แจ้งผลประโยชน์ค่าตอบแทน สวัสดิการ และผลตอบแทนอื่นที่ได้รับจากสหกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ ให้สหกรณ์แจ้งหรือ<u>แสดงเป็นรายบุคคล</u> - ผู้จัดการบุคคล ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษา ให้สหกรณ์<u>แสดงเป็นยอดรวมตามประเภทของตำแหน่ง</u> • แจ้งข้อมูลการถูกกล่าวโทษ ถูกดำเนินคดี ถูกร้องเรียน หรือถูกเปรียบเทียบปรับ ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา • ข้อมูลสวัสดิการสมาชิก • รายการอื่นที่ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์มีมติให้เปิดเผยแก่สมาชิก • รายการอื่นตามที่ นทส. ประกาศกำหนด 		
การแสดงรายการย่อ ทรัพย์สินและหนี้สิน	ในการเตรียมการเพื่อจัดทำ และเปิดเผยบัญชีย่อ ภายใน 5 ปี	ให้เปิดเผยบัญชีย่อ เป็นรายเดือน ที่ทำการสหกรณ์และเว็บไซต์สหกรณ์ (ถ้ามี)	

(9) ธรรมาภิบาล (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมชน
การป้องกันการขัดกัน ของผลประโยชน์	<ul style="list-style-type: none"> • ให้สินเชื่อหรือทำธุรกรรมอื่นใดกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสหกรณ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวได้ไม่เกินที่ นทส. กำหนด • ไม่ขาย ให้ ให้เช่า รับซื้อ หรือเช่าทรัพย์สินใด จากบุคคลดังกล่าว รวมกันสูงกว่าที่ นทส. กำหนด • ไม่จ่ายผลประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ • ห้ามกรรมการมีส่วนในการพิจารณาสินเชื่อ หรือธุรกรรมอื่นใดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง		
การจัดการปัญหา ข้อร้องเรียน และการเยียวยาสมาชิก	<ul style="list-style-type: none"> • จัดให้มีช่องทางให้สมาชิกแจ้งปัญหาหรือร้องเรียนได้อย่างสะดวก • สหกรณ์ต้องแก้ไขปัญหาด้วยความเป็นธรรม มีระบบติดตามความคืบหน้าและแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นระยะ		

(9) ธรรมาภิบาล (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
การเปิดเผยข้อมูล รายละเอียดของ บริการทางการเงิน	จัดให้มีการอธิบายข้อมูลรายละเอียดของบริการทางการเงินที่เข้าใจง่ายและแสดงข้อมูลอย่างครบถ้วน		
การจ่ายผลตอบแทน ที่สืบเนื่องจาก การระดมเงิน	ห้ามมิให้สหกรณ์แจกเงิน ชิงโชค กิจกรรมทางการตลาดต่างๆ หรือผลตอบแทนอื่นใดนอกจากดอกเบี้ย <u>เว้นแต่</u> เป็นของกำนัลแก่สมาชิกในโอกาสประเพณีนิยมที่ถือปฏิบัติโดยทั่วไป ซึ่งให้กับลูกค้าทุกรายที่ เข้าเงื่อนไขที่กำหนดโดยเท่าเทียมกัน		

(10) การจัดชั้นและการกั้นเงินสำรอง

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
-----------	----------	----------	--------

การจัดชั้นและกั้นสำรอง : เพื่อให้มีการกั้นเงินสำรองอย่างเพียงพอรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสินทรัพย์ได้

เกณฑ์จัดชั้น
และกั้นสำรอง

- ให้สหกรณ์ตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ จากต้นเงินคงเหลือสำหรับลูกหนี้จัดชั้นคุณภาพ ดังนี้
  - จัดชั้นปกติ : **กั้นสำรอง 0%**
  - จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (ไม่เกิน 3 เดือน) : **กั้นสำรอง 10%**
  - จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (3-6 เดือน) : **กั้นสำรอง 20%**
  - จัดชั้นสงสัย (6-12 เดือน) : **กั้นสำรอง 50%**
  - จัดชั้นสงสัยจะสูญ (เกินกว่า 12 เดือน) : **กั้นสำรอง 100%**
  - จัดชั้นสูญ : **กั้นสำรอง 100%**

(10) การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
-----------	----------	----------	--------

การจัดชั้นและกันสำรอง : เพื่อให้มีการกันเงินสำรองอย่างเพียงพอรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสินทรัพย์ได้

เกณฑ์จัดชั้น
และกันสำรอง

- การตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญหากมีหลักประกันหรือธุรกรรมใด ให้สหกรณ์นำมาหักออกจากต้นเงินคงเหลือ ก่อนประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี
  - จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้, เงินฝากสหกรณ์ตามจำนวนที่ได้ทำสัญญาตกลงทำประกันผูกพันหนี้, หลักทรัพย์รัฐบาลและหลักทรัพย์รัฐบาลหรือกระทรวงการคลังค้ำประกัน **หักได้เต็มจำนวน**
  - ที่ดิน หรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งปลูกสร้าง
    - ราคาประเมินราชการ : **หักได้เต็มจำนวน**
    - ราคาประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ : **หักได้ 50%**
  - เงินฝากสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ถ้าผู้รับฝากไม่สามารถจ่ายคืนได้ **กันสำรองเต็มจำนวน**
  - ทรัพย์สินรอการขาย / ทรัพย์ที่ได้จากรับชำระหนี้ **ให้กันสำรองเพิ่มขึ้นปีละ 10%** สำหรับทรัพย์สินรอการขายและส่วนต่างมูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขายที่ถือครองเกินกว่า 5 ปี เป็นระยะเวลา 5 ปีหรือจนกว่าจะจำหน่ายได้

(10) การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง (ต่อ)

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
บทเฉพาะกาล	ให้สหกรณ์ทยอยตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย <u>ให้เสร็จสิ้นภายใน 3 ปี</u>		

(11) การจัดทำบัญชี การจัดทำและเปิดเผยงบการเงิน

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
การจัดทำบัญชีและการสอบบัญชี : เพื่อให้มีการจัดทำบัญชีที่สะท้อนฐานะที่แท้จริงและการสอบบัญชีที่เป็นมาตรฐาน			
การจัดทำบัญชี	ให้เป็นไปตาม ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีสหกรณ์		
การเปิดเผยงบการเงินข้อมูล : เพื่อให้การดำเนินงานสหกรณ์มีความโปร่งใสและสมาชิกสามารถติดตามฐานะการดำเนินงานของสหกรณ์ได้			
รายการเปิดเผยงบการเงิน	เงินรอตรวจสอบ การจ่ายเงินที่ไม่มีเอกสารหลักฐาน เงินฝากสหกรณ์อื่นที่ถอนไม่ได้ การลงทุนที่ไม่เป็นไปตาม กม. การจ่ายเงินกู้ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ ที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย การซื้อทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูงโดยไม่ผ่านที่ประชุมใหญ่ การจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนล่วงหน้า การจัดสรรทุนสะสมเพื่อชดเชยหนี้และเงินฝากที่ไม่สามารถเรียกคืนได้ การคำนวณมูลค่าหุ้นกรณีขาดทุน การจ่ายคืนค่าหุ้นเกินกว่ามูลค่าหุ้น		

(12) การจัดเก็บและรายงานข้อมูล

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
การรายงานข้อมูล : เพื่อให้ผู้กำกับดูแลสามารถติดตามฐานะการดำเนินงานของสหกรณ์ได้			
แบบรายงาน	งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบทดลอง รายละเอียดการลงทุนในหลักทรัพย์ ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม เจ้าหนี้เงินกู้และผู้ฝากเงิน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง รายงานการก่อหนี้ สถานะสภาพคล่องสุทธิ การจัดขึ้นและการกันสำรอง รายงานการสอบทานหนี้ และรายงานอื่นตามที่ นทส. ประกาศกำหนด		
วิธีการหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เป็นไปตามที่ นทส. ประกาศกำหนด			

(13) การกำหนดอัตราเงินปันผล

หลักเกณฑ์	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ชุมนุม
การกำกับการจ่ายเงินปันผล : เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะตลาดการเงินในปัจจุบัน			
เงินปันผล	กำหนดให้สหกรณ์สามารถจ่ายเงินปันผลได้ <u>ไม่เกินอัตราร้อยละ 8 ต่อปี</u>		